

HIND 5 SENTI

Ilmub kolmapäeviti



Õpilasteleht

V. Lang
Tammepuistee 5
Tartu

Toimetus ja talitus: Tallinnas, V.-Roosikrantsi 3
Tartu kontor: Ülikooli 21, Tartus

Posti jooksev arve nr. 2188

Tellimishind: 1 kuu — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., 6 kuud — 1 kr., aastakäik 1 kr. 50 s.
Kuulutused: 5 senti mm, lehe ees — 10 s. mm, tekstis — 12 s. mm, teksti kirjaga — 15 s. mm

Nr. 28 (14)

5. aprillil 1934. a.

II aastakäik



„Õpilasteleht“ fõpradele!

„Õpilasteleht“ nr. 28 saadame koju ka veel nendele, kelle tellimisaeg lõppes 1. aprillil, lootes, et kõik veel lähemal ajal uuendavad omi tellimisi.

Aprillikuu jooksul võtavad „Õpilasteleht“ tellimisi vastu ainult postkontorid. Kuna agentuuride kaudu väikese eksituse tõttu tellida ei saa, siis palume tellimised saata lehe talitusele postmarkides.

Ärge unustage tellimata „Õpilastelehte“!

Kelmikas kevad!

Kooli õu on varakult koolilapsi täis. Kõik on nagu kanad õrrel, seinä ääres — päikese käes. Kerge on nagu hingata. Elu on nagu poole ilusam.

Millest see aga tuleb?

Päike on nii soe ja paitav. Lähedal puude otsas laulavad linnud ülemlaulu kevadele. Õpilased ajavad omavahel juttu. Kõik nagu uuesti sündinud. Igaühel lai naeratus näol ja Ats ei ole enam Jüri peale sugugi pahane, et see teda eile tindiga oli loopinud.

Mugavat olemist rikub aga kellahelin, mis kutsub klassi. Ka siin on tuju kõigil hea. Kõik läheb libedasti ja igitiks teeb juba oma ajas suveplaaned. Õpetaja seletab midagi.

„Millest ma praegu kõnelesin, Sahkenberg?“ ütleb ta järsku. Sahkenberg tõuseb üles. Just praegu oli ta mõelnud, kuidas suvel paneb oma paadile purjed peale ja siis hakkab järve vallutama. Seal aga segas õpetaja.

Sahkenbergil on piinlik — ta ei tea, millest jutt.

Õpetaja küsib järgmist. Ka see seisab tummalt. Õpetaja näole ilmub talv. Ta muutub pilviseks. „Terve klass jääb täna

kinni“, lausub ta karmilt. Ka õpilaste tuju on järsku kadunud.

Seal tõuseb väike Ats üles ja ütleb häbenedes õpetajale: „Ega see tähelepanematus pole just meie süü. Seda tegi see kelmikas kevad oma võludega.“

Õpetaja süda on võidetud. Ta langeb pea.

„Jah, kevad — ta on ju nii vallutav. Ja millal veel peavad noorte südamed vallatama, kui mitte kevadel.“

Ta naeratab. Ta tahaks olla noor. Tahaks alati oma rinnus kanda noorustuid — kevadkohinat.

Saatke informatsiooni!

„Õpilasteleht“ ülesandeks on käsitleda õpilaselu puutuvaid küsimusi. Et seda aga hästi teha, selleks on tarvilik, et lugejaskond saadaks küllaldaselt määralt teateid oma elust. Saadke kirjeldus lehe toimetusele ja meie mahutame selle alati heameelele lehte!

„ÕPILASLEHT“

maksab tellides 1. aprillist kuni 1. juunini

ainult **40 senti**

Rutake tellimistega!

Rutake tellimistega!

Õppursõduri kangelassurm.

Looke vabadussõja päevilt.

Rakvere surnuaia ühes vaiksemas nurgas, teiste ristide rägastikus, asub tagasihoidlik kalm, mis väliselt ei näi eralduvat teistest omasarnastest millegagi. Juhuslik kalmistu külastaja läheb sellest kalmust mööda, ilma et teaks pühendada sellele vähematki tähelepanu. Ainult üksikutel suurematel tähtpäevadel kogunevad õpilased ja vanad sõjaveteraanid siia kalmule, et langetada pead vaikselt tänapalves ja tuua järelhüüdeid ühe esimesena kangelassurma surnud õppursõdurile. Sellel kalmul seisest rist kannab pealkirja — Ferdinand Silberstern.

See oli 1918. a. jaanuarikuus, kui Rakvere gümnaasiumi noor õpilane Ferdinand Silberstern lahkus oma isakodust Vohnja vallast, et sõita linna kooli. Isa ootas koduukse ees hobusega, kuid poeg ei tahtnud kuidagi kodust lahkuda. Ema sundis teda: „Eks sa rutta ometigi, isa ootab ju!“

Siis jättis poeg emaga jumalaga ja sõit algas linna poole.

Mõistame seda täielikult, kui tuletame meelde, et see sündis ajal, mil õhk oli täis elektrit, mil rahvale vastik enamline võim terroriseeris kogu meie rahvast, mil mustades nahkpintsakutes ringihulkuvad enamlised võimukandjad toimetasid igapäev meie kodude puistamisi ja meie perekonnaliigete arreteerimisi.

Rahva viha terrori vastu kasvas ning okupatsioonivägede lähenemine andis rohkem ja rohkem julgust omakaitse organiseerimiseks. Lõpulikuks jõudude koondamiseks ja relvastamiseks kutsuti 25. veebruaril õhtul Rakvere gümnaasiumi ruumidesse kokku salajane koosolek, millest võtsid teiste seas osa ka kolmekümne vanemaklassi õpilase ümber, nende seas ka Ferdinand Silberstern.

Siit koosolekult lahkus õhtul kella 11 paiku esimene löögirühm, et takistada tribunaaliauto väljasõitu linnast. Kuid enne, kui saadi asuda oma kavatsuse teostamisele, said omakaitse meestele jälile punaste patrullid. Ferdinand Silberstern arreteeriti ja toimetati tribunaali, praegusesse Rakvere-Paide rahukogu hoonesse.

Siin rebiti tal seljast puruks riided. Tugev poiss lõi nii mõnegi

vastase jalust, kuid hulgale tuli ikkagi alistuda. Ta tõsteti kõrgele kohtutooli seljatoele ja hakati selgu ja konte murdma. Piinatav rabeles piinajate käes ja jagas neile hoope, kuhu aga sai. Ta väenas end enamlaste käest lahti, langes põrandale. Hetk hiljem oli tal lähem tool käes. See lendas raksatades enamlaste hulka.

Ja siis — ei tea tänini keegi, kus ta seda varjata oskas — hoidis ta viskevalmis käsigranaati käes. Ruumisolijad jäistusid, sest vaevalt oleks toast keegi eluga pääsnud.

Kuid seal silmas Silberstern teiste vangide hulgas koolivendi ja tuttavaid nägusid ja lasi käe käsigranaadiga vajuda.

„Ma näen, et siin on ka ausaid inimesi“, lausus ta ja ulatas granaadi lähemale punaväelasele. Ta taganes seinä äärde teda ümbritsevate punaväelaste eest. Kostis tume hoop: üks venelastest oli Silbersterni täägihoobiga naelutanud seinä külge. Venelane tõmbas rel-

va tagasi, kuid tüük tuli otsast ära ja jäi noormehe kehasse.

Silberstern haaras ise täagist kinni, rebis selle ühe tõmbega haavast välja ja heitis enamlaste jalge ette. Järgmisel hetkel oli ta vaenlasest tabatud... Järgneval päeval toimetati ta rongil Jõhvi. Siin piinati haavatut uuesti metsikult. Viimaks käsutati ta koos teistega vagunist välja, samas raudtee ääres raksusid kõledad püssipaugud ja õhukese lumekorra alla maeti Silbebrsterni surnukeha. Hiljem tõi isa oma poja laiba matmiseks Rakverre. Üheksa püssitäägi ja kuulahaava kõnelesid kangelassurmast küllalt selget keelt.

Ferdinand Silberstern — üks esimesi oma kodumaa eest langedud õppursõdur, oli ainult üks neist paljudest, kes kandsid seda vaimu — surra oma kodumaa eest. Teda sundis võitlusele ainult üks aade, oma kodumaa ja rahva hea-kaekäik. See oli vaim, mis päästis meie isamaa ja hoiab seda ka tulevikus. Selle vaimu kandjaks ja meeletuletajaiks olgu alati selle vaimu loojate vaiksed kalmud, mis on pandiks meie rahva kõrgemale aatele — vabadusele!

Teie küsite — meie vastame.

Õppur J. Perv. Teil on väga palju küsimusi. Katsume veidi vastata. Kõige pealt need nimed Vestholmi (gümnaasium) ja Reaal. on koolide nimed. Tagajärg 2:1 on võrkpalli juures. Terve võistlus koosneb kuni 3-st mängust. Igas mängus võidab see, kes on saavutanud enne 15 silma. Kui üks võidab mõlemad mängud, siis on tagajärg 2:0, kui aga üks võidab ühe ja teine teise, siis tuleb veel otsustav mäng, kusjuures võitja tagajärg on 2:1. Mängude tagajärjed näiteks 15:10, 9:15, 15:2. Poolaeg tähendab seda, et mäng koosneb kahest osast ja puhkamiseks on poolaeg umbes 5 min. Korv- ja käsipall on üks ja sama. Neid mängitakse kätega. Kummagil meeskonnal on umbes 3 meetri kõrgusel korvi sarnane võrk, kuhu nad katsuvad mängides sisse visata. Jalgpall mängitakse jalaga suurel platsil. Kummagil meeskonnal (11 mängijat) on oma värav (postide vahe) kaitsta ja teised katsuvad jalaga palli väravatest läbi ajada. Teie olete liiga noor sportimiseks. Kuid võite suvel ujuda ja igasuguseid mängida. Talveks muretsege suusad. Sihtvõimlemine on harilik võimlemine teatud sihi saavutamiseks. Nii jooksja harjutab jalgu tugevaks ja sitketeks, tõstja käsi jne.

Valev Eller. Teie küsite raadioasjanduse üle. Siin peab aga kahjuks väitma, et Teile tuleks väga pikalt kirjeldada ja see oleks peaaegu võimata. Raadiotarvete hinna suhtes võiks öelda, et need on mitmesugused. Pukside hind on 6 s. Kondensaatorid ja muud asjad on hea-

duse järgi. Poolitraadi jämedus võiks olla 0,6 sm. Meie omaltpoolt soovitaksime Teile nõutada kirjandust selle üle. Kasulikud võiksid olla Olbrei — „Detektoraparaadid“, hind 75 senti. Siis Põdrus: „Detektoraparaadid“. Kui aga kindlasti soovite informatsiooni saada odavamalt, siis võime Teile saata 1927. aasta ajakirja „Noorusmaa“, kus kõik sees. Üksik number maksab 10 senti ilma saatekuludeta. Terve poolaasta, kus on pikalt ja laialt raadioasjandust maksab 50 senti. Millist kirjandust soovite — saatke vastav summa markides meile ja saate ka kirjandust.

Kas on see võimalik?

Juss: „Mis paneb seda koera nii hulluma?“

Ats: „Laiskus!“

Juss: „Kas on see võimalik.“

Ats: „Selle koera juures küll. Ta istub veel hõõguval tuleasemel ja on nii laisk, et ei viitsi ära minna.“

Rebane vihmavarjuga.

Daam ostab karusnahku ja küsib müüjalt: „Kas võib neid kanda ka vihma käes?“

Müüja: „Kas olete siis enne näinud üht rebast käimas vihmavarjuga?“

Puhja algkooli õpilased pühitsesid härra Rudolf Peerna 70. a. sünnipäeva.

27. skp. pühitsesid Puhja algkooli õpilased oma endise õpetaja ja senise Puhja köstri härra R. Peerna 70. a. sünnipäeva. Veel praegu oma kõrge vanuse peale vaatamata tegeleb ta õpilastega oma armsaks saanud harjumuse tõttu, ikka õpetades noori ja püüdes juhtida neid parema tuleviku poole. Nii väga armas on kaulda ta visukat jutustust palvetundides. Peale usuõpetuse õpetab ta ka lastele omast heast tahtest veel esperantot, mida õpilased omas keeles „siberantoks“ kutsuvad. Tore on vaadata kui ta säeb väikseid poisse ja tüdrukuid haneritta, ning siis edasi marssides lasseb laulda esperanto laule, nagu näiteks: „Prateme kiam la popol“ (Kui Kungla rahvas kuldsel aal). Vaatamata,

et esperanto täiesti uus ja tundmata meile on olnud, oleme tema huumoririkka õpetamise najal juba nii kaugemale saanud, et võime kahekõnedes vestelda ja omavahelist juttu ajada.

Tegevust otsiva temperamediga on ta võitnud rahva sooja poolehoiu, mis annab tunnistust suurest rahva hulgast, kes vihha ja porise ilma peale vaatamata välja olid tulnud auväärt hallpeale austust avaldama tema 70. a. hällipäeval.

Kõige esiteks oli juubilaril heaks korraldatud kirikus eri jumalateenistus. Jumalateenistus pidas Tartu Pauluse kog. noor õp. härra H. Haamer. Jumalateenistus kaunistas hra Rossman Viljandist oma meisterliku orelimänguga

ja kohalik laulu- ja mängukoor oma ettekannetega. Peale jumalateenistust oli ühine perekondlik koosviibimine seltsimajas, mis osutus väga suurejooneliseks. Nii koosviibimist, kui ka jumalateenistusest võtsid osa õpilased. Auvõrastena olid kohal endine riigivanem hra Jaan Tõnisson ja Tartu esperanto seltsi liikmeid, eesotsas hra Raukasega. Viimane andis üle esperanto seltsi poolt kingituseks juubilarile Ungari hõimurahva ajaloo esperantokeelses tõlkes. Ühtlasi teatas ta auväärt juubilarile, et ta on valitud Tartu esperanto seltsi auliikmeks. Hiljem etendasid esperantistid O. Lutsu „Kalevi kojutuleku“ esperanto keeles, millest küll paljud aru ei saanud, kuid jälgiti siiski suure huviga. Tervituskõnega esines hra Tõnisson. Tõnisson oma mälestustest tõi palju huvitavat juubilarile üle. Eriti soojalt reageeris rahvas koolijuhataja hra Puidaku kõnele, kes ütles tervitust endistelt õpilastelt. Ta oskas väga selges keeles kujutada ja hinnata juubilaril tõsist edasipüüet ja elusihiti. Kõne lõpul olid paljud pisarateni liigutatud. Soojade ja armsate sõnadega tervitas ka hr. J. Niklus juubilaril. Puhja õpetajate Ühingu nimel, andes üle auaadressi. Õnnitustelegramme oli väga palju mitmesuguste organisatsioonide poolt. Iseloomustavamaid telegramme oli kirjanikkudelt Tuglaselt ja Gailitilt, tuues tervitust eneste ehk n. n. santlaagrite polgult. Koosviibimise haripunktiks kujunesid aga õpilaste tervitused ja ettekanded. Tervituskõnega esines VI kl. õpil. Artur Valgepää. Õpilase sõnad liigutasid väga juubilaril, sest need tulid täiesti südamest. Tervitaja andis juubilarile mälestuslehe ja tervitused Puhja algk. õpilastelt, lootusring „Õielait“, Noorkotkastelt ja Kodutütardelt. Kõneleja lõpetas sõnadega: Kerkigu teil silmi ette meie muusikahelidest rõõmsamad ja muretud mälestused Teie lapsepõlvest, sest olite ka noor ja teadsite, et noor olla on kevadet rinna sees kanda ja kevade kohinat kuulda.“ Ja tõesti, õpilaste viiespillide koori ettekanded ja koorilaul jätsid kuulajaskonnale väga mõjuva mulje. Tuli lisapalasisdki anda. Hilja öösel lahkuvad külalised peolt, viies kaasa üksmeelt ja mälestusi, sest juubilar on tõesti olnud Puhja koolile ja seltkonnale heaks juhiks. Jätkugu veel kaua päikeseküllaseid sügispäevi.

A. V.

Sõna on Iugejal.

PÖLEVKIVI JUTUSTAB MULLE OMA ELULOO.

Kaks-kolmtuhat aastat tagasi oli praeguse põlevkivi kaevanduse kohal meri. Meres oli palju väikese tigusid ja suuremaidki loomi. Seal kasvas ka palju igasugu meretaimi. Merevesi oli soe ja pehme. Elu oli kõigil hea, nagu meres kunagi. Kellegil polnud omaarvates midagi karta.

Samal ajal liikus põhjast lõuna suunas külm merehoovus. Ta tuli kiirelt ja surmas kõik külmas harjumata loomad. Surnud loomade laibad langesid merepõhja.

Merdesubuvad jõed tõid omaga liiva ja savi kaasa. Merde sattudes settisid need põhja ja langesid loomade laipadele ja taimedele peale. Savi ja liiva all tekkis mültumine ehk süsistumine, õhupuuduse tõttu, kus loomad ja taimed, ühes liiva ja saviga, kokku kivistustid. Selleks kulus palju, palju aastaid.

Jõed kandsid ikka vahetpidamata savi ja liiva juure, lademetihulku suurenes. Meri taganes viimaks nii kaugemale, et endine merepõhi muutus maaks. Maapõues kestis süsistumine edasi. Rasva sisalduse tõttu muutusin ma õliks ja põle-

vaks aineks. Värvuselt olen ma kollakaspruun.

Inimesed leidsid minu. Et põlen, seepärast hakati mind põletisainena tarvitama. Ehitati kaevandused. Siit hakati mind päevavalgele tooma. Minust saadakse kuumutamise teel põlevaid gaase, köksi ja tooresõli. Tooresõli kuumutades saame bensiini, petrooleumi, mootor- ja määrdeõlisid ning pisikuid hävitavaid immutusaineid ehk fenooli.

Minu kaevamine suureneb aasta aastalt, siiski ei jõuta niipea mu maapõue tagavara lõpetada. Eestis ulatuvad need umbes 2500 miljoni tonnile. Enam pole mul teile midagi jutustada, sest minu elulugu lõpeb ahjus, kus jätan teile 37—51 protsenti tuhka.

Tuhaga võib väetada põldu, kus viil kasvab, kuid ega ma siiski veel ei kao. Ükski aine ei ole looduses kaduv, vaid ta muudab ainult oma kuju, teisel kujul püsib ta ikka edasi.

Arnold Pagarfeldt,
Hageri algk. V kl. õpil.

Napoleon ja enesekontroll.

Kui Napoleon tungis enda vägedega üht äärmiselt kardetavat teed mööda üle Alpide, pidas ta teekonna alguses järgmise kõne enda väele: „Iga mees, kes teeb selle käigu kaasa, peab teadma, kui tema jalg vääratab, et ta langeb kuristikku, sealt pole mingit väljapääsu, vaid kukkudes puruneb ta vastu kaljud surnuks. Seejuures on aga täiesti asjata karjuda, iga hää l kostab orgudes kümnekordselt vastu ja äratav vaenlase tähelepanu. Nii võib ühe kisa tuua surma sajal teisele.“

Kolm meest kukkusid ja ükski neist ei teinud häält. Hiljem leiti ühe langenu keha ja tema näol heljus naeratus.

LOOMADE ELU TALVEL.

Kaugel kena kevade,
kaugel armas suveke,
uinub pisi-õieke,
võimul külmavanake.

Soojas laudas nosib Lauk,
heinu närib ruuna-Rauk,
siblib kirju kanake,
kõlab kuke lauluke.

Kukeleegu, kukeke!
Kiiga-kaaga, kanake!
Muua, muua Lauguke!
Oh-oh, oh-oh, Ruunake!

Hilda Sulakatko,
Hageri algkooli VI kl. õpilane.

Teritage ajusid!

1. Kus Euroopa riigis ei ole rahaüksuse aluseks 10?
2. Mis oli kõige vanem ketramise riist.
3. Mida nimetati „Heraklese sammasteks“?
4. Missugune loom oli germaanlaste juures püha?
5. Kuidas oli Don Quijote hobuse nimi?
6. Mis tähendab tõlkes Kristus?
7. Mis tähendab tõlkes Aamen?
8. Mis tähendab tõlkes šahh?
9. Kui kaua oli Joonas valaskala kõhus?
10. Missugune mõtteteadlane suri vanas Kreekas liigsest kartuli söömisest? Vastused viimasel lehkelüljel.

Kuldnokk.

Gustav Pöldmann.

Kuldnokad töid kevade mu koduõue ja koplisse. Kui nad äkki ühel hommikul märtsikuu päikese paistel meie vana vahtra otsas muretult lobisesid, siis kõlas see rõõmuhõiskena meie kodurahvale. Vilistamist, rökkamist ja võrinat oli siis korraga meie õu ja aed täis. Ja see oli ilus. Nagu ärkava rahva laul vabaduse tulekul täis sädelemist ja temperamenti.

Südit ja rõõmsalt laulsid linnud märtsihommiku karges õhus. Helid nagu sulatasid talve südame, helid vilkjate kevadlindude suust töid kevadlaulud ka inimeste suhu. Oli nagu kauge vilistus, siis korraga flöödihelide kõlin või vindi laul koplise ja siis järsku nagu oleks kari parte kodutiigil praäk-sunud või noor hobune äkki hirnahanud lauda taras. Niisugune oli kuldnoka laul, mitmesuguste linnulaulude ja häälituste segu, koduvainu ja kodumetsa laulude popurrii, täis tralli ja trillerdusi.

Ja kuldnokk oli tark lind.

Tema pesakast ei võinud olla lo-gisev ega lahtine, ta pidi olema kindlasti ja tugevasti puu külge löödud või seotud. Kahtlasse pesakasti kuldnokk ei läinud. Kõik puudused ja kardetavad asjaolud uuris ta hoolega enne järele ja kui neid ei olnud, siis alles löödi elu ja olemine lahti.

Aprillikuu keskpaigas algasidki kuldnokkadel pesaehitamistööd ja -mured: hoolitsemine järglaste eest, et neid oleks vidistamas ja laulmas. Hoolega ja virgalt kanti kokku kõrsi, karvakesi ja muud sarnast kraami, ning meisterdati pehme pesa pesakasti varjurikkas-ses sisemusse. Rõõm oli näha, kui kuldnokk vurinal lendas pesakasti rohukõrreke noka vahel.

„Kuldnokk ehitab pesa, vaata, vaata!“ . . . hüüdsid lapsed, ja väikesed käed näitasid sõrmedega vahtra otsa, kus pesakast asus. Laste silmad olid siis rõõmu täis.

Pesakasti munes emalind 6 või 7 kodutaeva värvi, imeilusat ja pisikest muna.

Oli ilus aeg nüüd linnupaari elus: täis armastust, lootusi ja hurma. Isalinnul oli laulmist ja vilistamist, et rökkas kogu ümbrus. Varsti tulevad ju lapsed, ema haudub neid, soojendab mune, et areneksid neis kuldnokkamaimuke-

sed, isa-ema silmaterad.

Ja varsti olidki nad munast väljas: pesasse ilmusid noored kuld-nokad! Õrnad ja armetud olid nad, keda vanemad suure hoole ja hel-lusega hoidsid ja toitsid. Mitte nii tugevad ja vaprad kui pardipojad, kes kohe munast vabanemisel sulpsatades jooksid tiigivette ujuma.

Ka linnuisal tuli jätta nüüd laul ja asuda laste toitmisele. Perekon-namured ja kohustused sundisid lõpetama laulu. Algas töö ja hoolitsemine noorte kasvatamisel. See oli andumusrikas töö, täis enese-salgamist ja armastust.

Ruttu kasvasid noored kuldno-kad ja juba juulikuu algul lendasid nad pesast minema: noor õhuvalla elanik oli sirgunud vanemate hoole all tugevaks linnuks.

Ilus oli siis elu ja ilm, täis õnne ja kaunimat tulevikku. Aina laula ja vilista.

Aga see ei kestnud siiski kaua. Mure hiilis salaja. Suvele järgnes sügis ja see pani mõtlema. Õhus oli tunda juba suve lõppu. Kuldno-kad taipasid seda loomusunnil. Liitusid perekondade kaupa ilmatu suurtesse parvedesse ja lendasid siis kodukoplis ja põllul ringi. Öösel otsisid nad varju kas kopolimetsas või jõeäärses puhmas-tikus. Ka pesituskohtades viibisid nad nüüd sageli, tulid aeda ja vainule. Veel septembrikuul olid siin.

Aga siis järsku kadusid nad ära, kuldnokki ei olnud enam. Ei mär-ganudki nende äralendu. Nad olid laulnud oma sünnipaigale lahku-mislaulu ja rännanud ära lõuna-maale, kus rohkem päikest ja soo-just, läinud Lõuna-Euroopasse ja Põhja-Aafrikasse talvitama.

Seal nad elasid talve läbi, hulkudes ühest kohast teise, oodates kun-i kodumaal pakane itaganema hakkab, et siis tagasi tulla oma pesakastide juure ja alata uut elu.

Ja nüüd ongi nad juba siin.

Kaunilt sädeleb päikese käes isa-lind oma musta, rohekas-metall-läikelise kuuuga. Ja millised uhked pruunid saapad temal jalas on ning tore kollane nokk, mis mai-kuus muutub veelgi kollasemaks ja sügiseks uuesti mustaks. Imelik! Emalind on aga kinjuvõitu, sulle otsad veidi valged ja nokk kahva-tukollane.

Salumetsa poisid panid kuld-

nokkadele kevadel pesakastid. Te-gid need laudadest, paremad saadi küll õoneksuuristatud palgiotstest. Kastid kõrguseks võeti 50 sm, laiuse mõlemile poole aga 20 sm. Lennuauk tehti 5 sm läbimõõdus, mille kaugus oli ülemisest äärest 10 sm. Lennuauku alla löödi kastile katus peale, põhi alla ja pesakast oligi valmis.

Hoolitsesime, et kast vastavalt sügav tuli (vähemalt 40 sm), et kass linnupoegi ega emalindu, kui see munadel istus, pesast kätte ei ulatanud saama. Ka lennuauk ei tohtinud sellepärast liiga avar tul-la. Varesed, harakad ja pasknäa-rid oleksid siis kohe pesa kallale peasenud ja halastamata kuritöö toime pannud.

Koolis korraldasime kevadel linnupäeva. Pidulikult läksi-me kõik rongikäiguse kooliparki ja alleele, igal poisil pesakast kaen-las ja paigutasime puudele lindude elumajad. See oli pidulik sündmus, kaunis ja ilus loodussõprade päev. Pesakastid valmistasid poisid kooli käsitöötundides.

Teadsin, et kuldnokk on põllu-mehe ja aedniku sõber ja väga ka-sulik lind, hävitades tiguseid ja teisi aiakahjureid. Lugesin Kaigorodovi „Lindude riigist“, et kuldnoka paar (2 vanalindu ja 5 poega) ühe päeva jooksul hävitab niisama pal-ju tiguseid kui on aastas päevi, s. o. 365 tigu. See on ju määratu suur arv.

Mis oleks meie aegade ja põldu-dega peale hakata kui puuduksid kuldnokad? Tigud hävitaksid siis kõik. Ja siis must miljon teisi pu-tukaid. Nende hävitustöö oleks suur ja meie aia- ning põllusaagid oleksid tublisti väiksemad.

Meeleldi vaatasin kui kuldnokad nobedasti käisid künnivagudes ot-simas ussikesi, kui künti kodupõl-lul. Lindude rohekasmust selg aina vilksatas ja kollane nokk välkus mustade künnivagude vahel. Kär-med olid nad. Ja siis vurinal lenda-sid ussike noka vahel pesakasti, pistes magusa toidupala laialt lahti olevasse lapse suhu. Vurin ja võ-rin ning siutumine kostis siis lin-numajast. Hea on elada kui kõht täis maitsevat ussiliha!

* * *

Juba on vaibunud talve võim, juba vilistab kuldnokk aias vana vahtra otsas. Juba voolavad va-hused kevadveed. Käes on kevade. Ja varsti tuleb põllukünn, samet-

Nalja ja naeru.

Schoti nalju.

Teatavasti on Schotimaa üks Inglismaa osa, kuid sealset elanikke tuntakse nende ihsuse tõttu. Nende ihsusest kõneleb terve maailm.

Kord läinud üks šotlane ümbermaailma reisile ja tulnud alles aasta pärast tagasi. Naabrid olnud eriti imestunud, kuna mehel oli vahepeal habe kole pikaks kasvanud.

Küsi šotlaselt kuidas see juhtus, et habe nii pikk on? See vastas, et olla habemenoa koju unustanud.

Šotlasel on naine ja see ajab oma mehele peale, et see teda lennukiga viiks sõitma. Mees on aga selle vastu, sest teab, et see maksab palju.

Naine ei jäta aga järele ja palub edasi. Siis tuleb šotlasel meelde, et tal on tuttav lendur. Läheb selle juurde ja hak-

mustad vaod tekivad paatunud põllupinda, ja kündja kannul jooksevad nobedad rõhekasmustad linnud kollastel nokkel ja jalgel, otsimas künnimullast ussikesi.

kab kauplema. See tahab saada 15 kr. Suure kauplemise peale lepivad kokku, et šotlane saab sel juhul prii sõidu, kui ta lennu ajal kordagi ei räägi. Šotlasel hea meel ja ta läheb ühes naisega sõitma. Lendur teeb igasugu surmasõlmi, kuid mees ei juuksatagi. Viimaks maandub ta ja näeb, et šotlane on kole kahvatu. Ta küsib: „Mis sul viga on? Šotlane vastab kokutades: „P... pidin ju... ba kkarjuma, k... kui naine v... välja k... kukkus, kuid sain siiski pidada.“

Üks šotlane läks linna arsti juure. Arst ütles, et tal on kardetav haigus ja võib iga minut surra. Nüüd hakkas šotlane rongiga koju sõitma, kuid ostis piletid ikka ühest jaamast teise, nimelt kartis ta, et järsku sureb ära ja siis läheb sõimata osa piletitist raisku.

Osav trammisõitja.

Helmut jutustab oma sõbrale, et kord trammiga sõites trammikonduktor vandanud talle sellise näoga otsa, nagu poleks tal piletit.

Sõber: „Ja mida sina tegid?“

Helmut: „Vaatasin talle sellise näoga otsa, nagu oleks mul piletitaskus olnud.“

Maailmasõja aegne kindral on üldiselt tuntud oma karmuse ja külmavere tõttu. Ta söimab alati oma toapoissi. See kannatab alati, kuid ühel päeval, kui ta jälle kindrali käest sõimata saab, ei kannata ta enam ja võtab revolvi ning sihhib kindralile ja laseb. Laskeriist ei lähe aga lahti. Seal sõnab aga kindral kõige külmema rahuga:

„Kolm päeva vangistust relva mittekorrashoiu eest.“

Õpetaja (õpilaselt): „Mitu päeva on aastas?“

Õpilane: „Seitse päeva.“

Õpetaja: „Ei ole, kuidas nii?“

Õpilane: „Esmaspäev, teisipäev, kesk-nädal, neljapäev, reede, laupäev ja pühapäev, ja kui on veel mõni, siis mina teda vähemalt ei tunne.“

Isa: „Ants, miks on sul vihus nii suur tindiplekk?“

Ants: „Mul ei olnud enne ta nii suur, kuid õpetaja ütles, et iga tindipleki eest tuleb istuda üks tund kinni, siis tegin ma kolmest väiksest plekist ühe suure.“

MÖTTETERI.

Inimene, kes on kindel arvamises, et temas peitub võimeid, omab neid tõesti.

Inimene ei ole iial nii ilus, kui siis, kui ta andeks palub või ise teisele andeks annab. (Anna Haava.)

„Ara luba, vaid püüa teostada.“ (Linnankoski.)

Vahva mees mõtleb enda peale viimasena. (Schiller.)

Tegevusetu elu on enneaegne surm. (Goethe.)

Ära karda raskusi tööle hakates. Väsimatu töö võidab kõik. (Blaecny.)

Inimeseks teevad meid isa ja ema, aga inimlikuks kasvatus.

Kui koorem lähed raskemaks, siis jääb inimesel üks tee, minna tugevamaks.

Tark matemaatik.

Kord annab matemaatika õpetaja klassis üles koduseks tööks järgmise ülesande: Kui suur on kuue maja ümbermõõt, kui ühe maja ümbermõõt on 24 sülda. Üks õpilane tuleb teine päev kooli, näost valge ja ilmselt väsinud. Ta ulatab õpetajale kirja järgmise sisuga oma emalt: „Ärge teinekord enam selliseid ülesandeid andke, mu poeg pole terve tänase öö magada saanud. Ta otsis selliste mõõtudega maju, kuid kuskilt ei saanud 6 maja. Nelja ümbermõõdu pikkuse ta siiski sai.“

„Opilasleht“ ja õpilane — kaks lahutamatu südamesõpra

... sid kinni ka minu poja, täna öösi aga otsustasime meie alla jõge põgeneda ja eks siis näeme, kuidas nad veel saavad üle jõe. Krokodillid söövad nad äri! Olemegi siin! Anna peso!“

Ta tõmbas puujuure alla peidetud riideräbasse seotud raha ja luges sellest tagasiandmiseks minevaid münte. Võttis siis lühikese tervituse saatel möla ja läks oma onni poole.

Naeratades vaatas Hatako tal järele, võttis siis kivikese suust ja pani selle oma kotti. Rahulolles endaga sammus ta edasi. Vanamees ei tunnud teda ära, kuigi Hatako oma peremehega siit mõndagi korda enne oli üle käinud.

Ta istus maha, võttis kotist tüki praetud liha, mõne banaani ja hakkas sööma, rüüpas siis vett peale, pistas tubakat ninna ja eine oligi peetud. Veel kord proovis ta oma noa teravust, puhastas hoolikalt revolvi ja heitis veel viimase pilgu oma vees peegelduvale massaisoen-gule jões.

Siis asus ta jälle teele.

11. peatükk.

Künka lamedat harja piiras värskeltkuhjatud mullavall. Keset harja lehvis valge lipp — eurooplaste laagri tunnus. Mets ümberringi aga kihvas vadžagga sõdureist. Puude tiheda lehestiku all paistsid nende maalitud näod ja verejanulised silmad vaatasid üles laagri poole.

Metsatuka varjul künka vastas paistis nelja kõrge vaia otsa püstitatud telk. Pea käppadel,

Kiri Kohtla-Järvelt.

Kohtla-Järve põlevkivi kaevandus.

Kohtla-Järve kaevandus on koondunud ümber õlivabriku. Õlivabrikus töötatakse ümber põlevkivi, mida kaevatakse maaalustes kaevandustes, kus ta raudteel toimetatakse õlivabriku. Õlivabrik töötab öösel kui ka päeval ühes jõujaamaga ja bensiinivabrikuga. Terved ööd ja päevad heidab ta õhku musta suitsu ja tahma, mis sugugi kohalike elanike meelepärast ei ole. Ei ole imeks panna, kui kaeviku elanikud valget lund ei tunne ja kui kevadel paju-urvad puhkevad, ei ole nad valged, nagu mujal, vaid mustad. Tõesti on see tahm ikka üks paha asi, sest ta „värviv“ kõik asjad mustaks ja kui mitte mustaks siis halliks. Veel hullem paistab see asi võõrale, kes tuleb kaugelt, kus tahma ei ole, sellele paistab see otse „põrguna“. Kõik on suitsu ja tahma täis, ümbrus on määrunud tahmast ja kui veel tuhamägi omast suurest

„suust“ suitsu viskab, siis matab hinge kinni.

Aga ega ühelgi asjal ei ole paha küljed üksi, vaid on ka häid ja ilusaid külgi.

Tuhamägi, mis põleb, kuigi väikse leegiga, moodustab pimedatel sügis- ja talveõil rea „ilutulesid“. Talvel, kui lund rohkesti, siis on ta heaks kelgu- ja suusamäeks lastele, ainult neis kohis, kus tuld ei ole.

Ei saa parata sellele, et õlivabrik ajab suitsu ja tahma. Kui seda kaevandust ei oleks, siis oleks hulk töötuid jälle juures ja sellepärast peab kannatama. Ta on ka Eesti vabariigile kaunis suureks tuluks. Kui nüüd juba siin hakata suitsu pärast nurisema, mis siis teha välismaal, kus töötavad mitu korda suuremad vabrikud.

Õlivabrik asub maantee ääres, vast

Kirjandite ja jooniste võistlus.

Võistlejatele teatame, et tagajärjed avaldame tehniliste põhjuste tõttu järgmises numbris.

umbes veerand kilomeetrit eemal asub Kohtla-Järve põlevkivi kaevanduse rahvamaja, kontor ja kooperatiiv. Niimetamisväärt oleks veel K.-Järvel püstitatud ausammas Eesti vabadussõjas langenud kangelastele.

Siis veel kaevanduse basseini, kus suvel mõnus supelda ja talvel klaassiledal jääil hea uisutada. Kohtla-Kukruse raudtee ääres seisab K.-Järve 6-klassiline algkool. Rudolf Saladus.

Usuõpetuse tund. Õpetaja küsib õpilastest: „Kuidas on viies käsk?“

Küsis ühte, küsib teist, kuid keegi ei tea vastata. Viimaks näeb ta taga klassi nurgas hoiab väike Ats oma kätt üleval.

„Noh vaadake“, ütles õpetaja, „teie keegi ei tea, ainult väike Ats on selle ära õppinud. Kuulake nüüd kõik ja vaadake, palju Ats teist targem on. Noh Ats ütle sina!“

Ats: „Paluks välja.“

Järgmine „Õpilasleht“ on palju parem

lamas telgi ees gepard*), kett, mille otsa ta oli seotud, kadus telgi varju. Relvastatud sõdurid laiade mõökade ja värvitud kilpidega seisid telgi ümber. Nagu lindudeparv, käratses naiste salk vee ääres askeldades. Puude alt tõusis laagri suits taeva poole ja siin-seal paistsid veekandjate paljad kehad — mõnikord langes neile mõne sõduri kepi hoop.

Gepard tõstis pea ja laisalt silmi pilutades tõusis ta tasase urina saatel püsti. Telgile lähenedid sõdurid, tuues kaasa võõra, kes nähtavasti oli pärit massaide suguharust. Nad peatusid mõne sammu kaugusel gepardist ja üks neegreist hüüdis tasa: „Godi!“

Telgist tuli välja noor kõrgekasvuline mees ja pani käe gepardi peale: loom rahunes silmapilkselt ja heitis uuesti maha kassina nurri lüües. Noormees küsis lühidalt:

„Mis on?“

Üks saatjaist teatas aupaklikult oda langedes, et massai on tulnud siia läbirääkimisi pidama kuningas Meliga kellegi kaupmehe ülesandel.

Noormees heitis uuriva pilgu massaile.

„Mis sa tahad?“ küsis ta.

„Pean edasi andma oma peremehe, kaupmees Mahmed ben Paleki sõnad kuningas Melile“, vastas massai.

„Missugused sõnad?“

„Pean nad ütleva isiklikult kuningale.“

„Arvad sa, et kuningas kõneleb iga hulku-riga? Olen kuninga vennapoeg. Ütle mulle, mil-

les asi seisab ja kui su sõnadel on mõtet, annan nad edasi kuningale. On su rääkimine aga tühine, käsin ma su läbi peksta piitsedega, nõnda et nahk su õlgadelt rebeneb, ja sa jääd meile puudekandjaks. Räägi!“

„Muidugi võid sa käskida mind läbi peksta. Minu läkitus on aga määratud kuningas Melile, mitte ta vennapojale. Ja kuningas ei täna sind kaotades selle, mis ma temale toon“, vastas massai.

Kuninga vennapoeg välgutas vihaselt silmi, valitses aga end ja ütles tigidalt:

„Sul on lamba nägu, kuid šakali kõned. Kui kuningas vihastub ja su naha käsib maha võtta, on hilja kahetseda. Oota mind siin.“

Ta kadus telki. Massai ükskõikne pilk libises mööda ümberolevate sõdurite nägusid. Siis hakkas ta rahulikult võtma tubakatoosi, et nuuskutubakat ninna pista. Äkki peatus ta käsi poolel teel. Kohmetus kestis vaid hetke; siis oli ta jällegi enda peremees. Ta pilk peatus laagri tara vaial, mille terava otsa külge oli torgatud verine inimese pea. Selles peab ei olnud enam midagi nimesest, siiski tundus Hatakole selles midagi tuttavat ja ta peas välgatas mõte: „Buana Lechner vaatab mu otsa.“

Pikkamisi peitis ta tubakatoosi jälle kotti ja võõd kohendades puudutas ta oma relvi.

„Kui sina seakarjus vihastad meie kuningat ja meil halvasti läheb selle eest, et me su siia tõime, siis hoia end: me löikame su kõrvad maha!“ urises üks ta saatjaist.

„Ühe löikad sina, teise mina“, urises teine vastu.

*) Gepard — jahiks väljaõpetatud leopard.

Peeter Nohu tuli meistriks

Spordiveste.

See oli kuumal suvepäeval, kui kõik, kellel vähegi midagi spordiga ühist, pealinna olid tõtanud, et siin osa võtta kergejõustiku esivõistlusist. Ka Peeter Nohu kuulus seekord võistlejate hulka. Ega ta ise poleks nii hea meelega tulnud, aga teised tema kodukohas ei jätnud teda kuidagi rahule ja ... lõpuks võttiski Peeter südame rindu ja ... tuligi võistlema.

Peetri kodukoht asus pealinnast umbes 60 km kaugusel. See oli väike külake, looduslikult ilussa kohas.

Peetril polnud varem kavatsustki sportima hakkamiseks, kuid juba noorelt oli ta teistest väledam. Õieti harjutada ta muidugi ei osanud, kuid lähemas alevis keskkoolis käies, tuli sageli hommikul ja õhtul oma 5 km maha joosta. See oli aga Peetri käes naljaasi, olgugi, et koolivennad selle maa peal puhkasid kümme või enam kordi. See oli Peetri ainukene harjutus. Nii oli ta arenenud ja praegu olles 17 aastane otsustas ta juba suuremate meestega jõudu katsuda, sest oma ümbruses tal vastaseid niikui-nii ei olnud.

Nii siis see tuligi. Väike õde oli ema teadmata talle trikoo ja spordipüksid teinud. Kodus ütles Peeter, et läheb paariks päevaks alevisse koolivenna poole. Praegu sammus ta aga ise suurest värvast staadionile, kus poole tunni pärast pidi algama võistlus.

Veidi võõras tundmus oli südames: ei ühtki tuttavat nägu; ainult võõrad inimesed, kes käivad askeldades mööda spordivälja, mis paisab Peetrile otse spordi paradiisina. Oleks temal selline väli kodu ligidal, küll ta siis ka võiks oma võimeid näidata. Sammunud mõtteis edasi, kuuleb ta järsku üht häält, mis arvatavasti teda hüüab.

Keegi noormees on tema järele maast kummalise spordisärgi leidnud ja pakub seda nüüd temale. Ja muidugi! See ongi tema oma. Kuid kadumisest ta igatahes ei märganud midagi.

Aeg läheb kiirelt ... Inimesi kogub tribüünile. Võistlus algab ... Hüpatakse, heidetakse ja joostakse. Ühed kaotavad — teised võida-

vad. Peeter jälgib seda kõike suure tähelepanuga. Korraga aga hüütakse: „5000 meetri jooksjad paigale!“ Peeter on ka sellesse enast üles annud ja ta saab aru, et see käsklus käib ka tema kohta. Suurevaevaga leiab ta üles riietusruumi. Siin on juba enne teda võistlejaid palju, kes kõik riietuvad kiiresti, arutades omavahel eelolevat jooksu. Peeter näeb kuidas kõik värisevad suurest närverimisest. Seda tema oma juures küll ei tunne. Kaotada tal ju midagi pole: kui jääb viimaseks — on harilik; kui tuleb paremale kohale, siis on see juba hea! Nii kaalutleb Peeter ja otsustab ainult ühte: mitte jooksu katkestada. Varsti kõlab käsklus starti ilmuda. Peeter läheb ... Starti on kogunenud täpselt 12 võistlejat. Peeter tunneb näo järgi paari meest, kuna on nende pilte varem lehes näinud. Hõigatakse kõikide võistlejate nimed ja seltsid, kuhu kuulutakse. Peetril seltsi ei ole, kuid takistus talle siiski ei tehta, sest ega viimastel kohtadel sellest midagi pole!

Jooks algab ... Peeter jääb meeleka kohe teistest maha, kuna võistlejad võiksid ta paljastele jalgadele liiga teha. Pealtvaatajate hulgas tehakse nii mõnigi pilkav märkus tema paljaste jalgade ja isesuguse spordisärgi arvel. Peeter kuuleb ka seda, kuid see teda ei mõjuta. Öeldakse ringe. Enamasti igal jooksjal on oma ajamõõtja, kes ringide aegu ütleb. Peeter ei tea sellest midagi. Tema peasiht on: nii kuidas aga jõuad. Jooksumaa on 13 ringi. Juba neljandal ringil katkestavad kaks võistlejat, Peetril on siis kõige halvem — 10-nes koht.

Ta kuuleb, kuidas kohtunikud räägivad liiga tugevast tempost, kuid temale see küll nii ei näi. Juba on 6 ringi jookstud. Jooksu veab mitmekordne meister Vedru. Publik tervitab teda käteplaginaga igakordsel tribüüni eest möödumisel. Ka kaheksas ring on läbi. Peeter on nagu iseenesest 7-daks rühkinud. Ta teab, et 6 esimest loetakse kohtadele. Tähen-dab, tarvis veel üks kinni nabada.

See on kerge töö. Ainult jalad on veidi kibedad ja verised, sest mis vesi tulele — seda koksirada paljastele jalgadele. Sellest Peeter ei hooli. Ta rühib edasi. Juba jõuab ta eelmise seljataha. See aga märkab ja lisab tempot. Ka Peeter ei jäta. Sellises kahevõitluses on nad juba 3-nda kohani jõudnud. Peeter lisab veel jõudu ja kerge vaevaga on ta 3-ndal kohal. Nüüd hakatakse teda ka tribüünilt tähelepanema. Nii mõnigi hakkab uskuma tema võimeisse. Peeter kuuleb kuidas öeldakse: „Veel 3 ringi“. Ühtlasi vaimustatakse ka kõvasti Vedrut, et see veel tempot lisaks.

Peetrile näib natuke imelikuna, et kõigest veel 3 ringi joosta; tema 3-as ja pole sugugi väsinud ning esimene on temast kõigest 15 m ees. Mis oleks, kui ka selle kinni võtaksin? Ei see oleks siiski liig, seda ei usu Peeter isegi, kuid ... „teeme siiski proovi!“ mõtleb ta endamisi. Rahvas jälgib jooksu karjudes ja lärmates. „Vedru! pane juure!“ hüütakse. Siis kõik jääb aga vaikseks. Näe! üks kogu rühib esimesele ligemale; juba on ta üsna kannul, juba kõrval ja aga kes ta õieti on? Juba möödas. See pole keegi muu, kui Peeter Nohu. Rahvas hüüaks meeleldi tema nime, et teda ergutada, kuid keegi ei tunne ega mäleta tema nime. „Viimane ring!“ kuuleb veel Peeter. Ühes sellega lisab ta uut kiirust. Publik mõirgab. Küsitakse ühte ja teist tema isikust. Kuid keegi ei tea ... keegi ei hüüa enam Vedru nime. Peeter on juba viimasel ringil. Rahvas kargab püsti pinkidele, trambib jalgu ja vehib kätega. Vedru on mitukümmend meetrit taga. Peeter läbib lindi. Kõik kogunevad ümber. Tõstetakse kätele. Viiakse riietusruumi. Seal tundub Peetrile veidi piinlik, kõik on rüsinal ta ümber. Ta isegi kahetseb, et võitis, sest Vedru on mahalöödud ilmega, kui tuleb talle õnne soovima. Heameelega loovutaks ta veel praegugi esikoha temale, kuid kõik on juba hilja.

Hajameelsus.

Kord tahtis üks professor oma hobusega sõitma minna. Ta tõmbas vankri hoovi peale ja tõi hobuse tallist välja. Mis nüüd sündis polnud küll ime tema kohta. Ta tõstis hobuse vankrisse. Läks ise aisade vahele ja pani omale rangid kaela ning sadula selga. Alles siis sai ta eksitusest aru, kui tahtis hobuse moodi hirnuma hakata.

Vana ja uus maailm.

Maadeteaduslikud ülesanded.

Auhinnaks kirjandust.

Minu Ameerikareis.

Minu maandumiskohaks oli Ameerikasse saabumisel üks Brasiilia sadamalinn (1). Sealts sõitsin ilma pikema jututa väiksesse naabervabariiki (2), sest minu sadamalinnas olid parajasti valitsuse vastu mässajad tegevuses (mis L. Ameerikas harilik nähe) ja see mulle ei meeldinud. Aga ka seal vabariigis, kuhu sõitsin, olid käimas veel hullemad verevalamised. See vihastas mind lõplikult ning ma sõitsin hoopis ära suurtesse ürgmetsadesse, et tutvuda L. Ameerika indiaanlaste eluga. Peatusin kahe Amasoni harujõe (3-4) lähedal. Siis käisin veel teises vabariigis (5) sealsete mägestikurahvaste elu vaatamas, kust pöörusin tagasi ühte Brasiilia linna (6) riigi idaosas. Selle järele vaatasin ära neljanda L. Ameerika vabariigi pealinna (7). Tahtsin ameerikareisuga rutemini lõpule jõuda, sellepärast „vajutasin“ Kesk-Ameerikasse, kus peatusin ühes sealses vabariigis (8) ja teise riigi pealinna (9). Omaks imestuseks kohtasin seal ka veel üht L. Ameerika pärisrahvusest (10) meest, kellega „tutvusin“ juba lõunas. Head teenistusolud olid teda asinna toonud.

Sealt sõitsin kohe, vaadates ära ühe Ühendriikide linna (11) riigi läänerannal, vaatama Kanadasse sealse jõe (12) äärde tutvuma metsrahvaste (13) eluviisidega. Siis peatusin kahe Kanada järve (14-15) ääres, kust reisisin, peatusdes lühikest aega ühes Ühendriikide läänepoolses osariigis (16), kahe riigi piiril oleva jõe (17) ääres. Peale selle käies Kanada 5-järvestikust pärit oleva järve (18) vaatamas, elasin paar nädalat Fordi autotehaste linnas (19), tutvudes põhjalikult autotehastega. Sellega oli minu ameerikareisul lõpp.

Tagasisõites sõitsime laevaga Kesk-Ameerika saarestiku kaudu koju.

Kui te nüüd olete suured geograafid ja arvate välja kõik minu 19 peatuskohata, siis saategi nende esimestest tähtedest ülalt alla selle saarestiku nime. Siin on teile mõned tähed minu peatuskohtadest, et kergem oleks neid välja arvata:

1. --- t ---
2. --- g --- y
3. --- y --- i
4. --- N ---
5. --- v ---
6. --- a --- n ---
7. --- c ---
8. --- k --- u ---
9. --- c --- p ---
10. --- n ---
11. --- o --- l ---
12. --- s ---
13. --- d ---
14. --- r --- ä ---
15. --- b ---
16. --- z ---
17. --- g --- d --- N ---
18. --- e ---
19. --- t ---

Järg on Euroopa käes!

Antud on siin terve leegion tähti:

AAAAAAAAAAAAAAAAABBBBBBCCDD
DDDEEEEEEEEEEEEGGGGGGHHH
IIIIIIJJKKLLLLMMMMNNNNNNNN
NNNNNOOOOOPQRRRRRRRRRRSSSS
SSSSSSSTTTTTUUUUUU VVVVXY Z

Neist peate kokku seadma järgmised nimed, nii et nende teistest tähtedest ülalt alla tuleb Euroopa saare nimi.

1. Laht Põhja-Venemaal.
2. Jõgi Hispaanias.
3. Väikeriik Kesk-Euroopas.
4. Sadamalinn Itaalias.
5. Linn Šotimaal.
6. Linn Saksas.
7. Vahemere saar.
8. Linn Lõuna-Venemaal.
9. Kreeka saar.
10. Vabariik Lõuna-Euroopas.
11. Inglise saar.
12. Vürstiriik Kesk-Euroopas.
13. Linn Prantsusmaal.
14. Jõgi Hollandis.
15. Vabariik Lõuna-Euroopas.
16. Linn Saksas.
17. Šoti saarestik.

Koolitööd

ostate
kõige soodsamini „TÖÖKOOLIST“
V. Roosikrantsi tn. 3, Tallinnas.

R. H. K. üh. „Meie Kodu“ kabevõistlused.

Hiljuti lõppesid R. H. K. üh. „Meie Kodu“ liikmete vahelised kabevõistlused. Tagajärjed olid: esimesele kohale tuli Karl Kološmidt, V kl. Teisele kohale tuli Adolf Siplik, V kl. Kolmandale kohale tuli Arnold Talkop, VI kl. Orav.

R. H. K. koroonavõistlused.

R. H. K. õpilased pidasid omavahelist koroonavõistlust üle kooli. Võistlusest võtsid osa kolmkümmend õpilast. Kohtadele tulid: Harald Schellbach, 24 võiduga (V kl.), Paul Bogdanov 24 võiduga (VI kl.), Karl Kološmidt 21 võiduga (V kl.). Orav.

Teritõge äjusid!

KÜSIMUSTE VASTUSED.

1. Inglismaal; 2. Ederbass; 3. Gibraltar väina kaldad; 4. Hobune; 5. Rosinante; 6. Salvitud; 7. Jah (tõesti tõsi); 8. Vait; 9. Kolm ööd ja kolm päeva; 10. Keegi ei surnud, sest ei tuntud ju kartuleid toiduainena.

Tegev- ja vastutav toimetaja
Helmi Jansen.

Väljaandja k.-ü. „Töökool“, Tallinn.

Kinoteater „Modern“

Suur Tartu mnt. 4. Tel. 304-68.

Pühapäeval 8. IV. 34.

algusega kella 12 e. l.

suurejooneline

laste- ja kultuuretendus

Pääsmete hinnad 15—50 sendini.

Filmide kohta antakse seletusi
mikrofoni kaudu.

TÖÖLISTEATER

V. Tactu mnt. 25

Etenduste kava

Laupäeval, 7. aprillil, kell 8 õhtul,
viimast korda

„Mäeküla piimamees“

Pääsmed kooliõpilastele 25 senti
ühes riiehoiuga.

Pühapäeval, 8. aprillil, kell 3 p. l.
viimaseid ja 81. korda üldhindadega

„Vaese mehe ututall“

Pääsmed üldhinnaga 25 senti.

Pühapäeval, 8. aprillil, kell 8 õhtul
22. korda

„Parvepoisid“

Pääsmed harilikud.

Foto-ateljee

Parikas
TALLINNA

Kuninga tänav 1

ÕPILASTELE

üksikpildid ja kooli-
grupid väga mõõdu-
kate hindadega